

Ervaren docenten en beginnende docenten trainen samen

Insula College Dordrecht vindt de juiste mix

DOOR: KARIN VAN BREUGEL

Toen een aantal jaren geleden een grote groep ervaren docenten met de vut ging, had dat een grote impact op het Insula College in Dordrecht. Het was gedaan met de rust en de duidelijkheid, die voordien juist zo kenmerkend waren voor de school. Inmiddels is de school gestart met de invoering van Teach Like a Champion. Dit programma moet de pedagogisch-didactische vaardigheden van docenten op een hoger plan tillen. In de implementatie én borging van het gedachtegoed van Teach is een belangrijke rol weggelegd voor een groep oudere, ervaren docenten.

De pakweg vijftien docenten van wie wij een aantal jaren geleden afscheid namen, waren gepokt en gemazeld in het vak. De komst van een nieuwe groep, voornamelijk jonge, docenten zorgde voor een kentering in de school – een kentering in de rust en duidelijkheid. De leerlingen wisten niet zo goed meer waar ze aan toe waren en dat zorgde voor onrust en onnodige conflicten. Iedereen had last van de situatie, zowel docenten als leerlingen,' vertelt Rien van Helvert, directeur van het Insula College, een brede scholengemeenschap in Dordrecht.

De school besloot om een stevig ondersteuningstraject voor een beperkt aantal docenten in te zetten. Doel hiervan: verstevigen van de pedagogisch-didactische vaardigheden van docenten en het verbeteren van hun klassenmanagement. In het ondersteuningstraject neemt Teach Like a Champion een centrale plaats in. Van Helvert legt uit waarom hij hier zo enthousiast over is: 'Teach is bij uitstek een programma waarmee het klassenmanagement wordt versterkt en de effectiviteit van het docenthandelen verbetert. Wat mij ook erg aanspreekt: de Teachtechnieken zijn stuk voor stuk erg concreet. Je kunt er direct mee aan de slag en het is goed observeerbaar. Daarbij is het overigens nog wel een uitdaging om de technieken eruit te halen die passen in de cultuur van een vo-school in Nederland.'

Onbevangen

Startpunt van de invoering van Teach is een teamtraining, waaraan op dit moment tien docenten deelnemen. Een van hen is Otto Meerkerk, docent Nederlands en mens & maat-

schappij. Meerkerk vertelt dat hij vrij onbevangen en nieuwsgierig aan de training is begonnen: 'Het boek Teach Like a Champion is van oorsprong ontwikkeld in de VS. De auteur, Doug Lemov, heeft met name onderzoek gedaan op scholen in achterstandswijken. Dat sprak mij aan. Ik zie daarin een parallel met onze school – ook wij hebben veel leerlingen uit sociaal zwakke gezinnen. Als de technieken in Amerika werken, verwacht ik dat ze hier ook werken en dat ze mij als mens en docent iets kunnen opleveren. Zeker omdat ik nog niet zo veel ervaring heb. Ik sta weliswaar sinds 2005 voor de klas, maar ben nog wel met mijn opleiding bezig. Ik realiseer me dat ik op didactisch gebied dus nog veel kan leren.'

Persoonlijke touch

Voor aanvang van de training had Otto Meerkerk al een groot deel van het boek gelezen. Hij heeft inmiddels ervaren dat de training een duidelijke toegevoegde waarde heeft. 'Een aantal technieken had ik voor de training al uitgeprobeerd in de klas, maar je merkt dat je dan toch allerlei vragen hebt: hoe doe ik dit precies, hoe doe ik dat handig? Ik vind het prettig om tijdens de training heel gericht te kunnen bespreken waar ik in de praktische uitvoering tegenaan loop.'

De afgelopen maanden heeft Otto drie trainingsbijeenkomsten bijgewoond, waarin met name technieken zijn behandeld die te maken hebben met 'de lat hoog leggen' en 'aandacht krijgen en houden'. 'Ik merk dat sommige technieken dicht bij me staan; die pas ik makkelijk toe en die maak ik me snel eigen.' Dat laatste is overigens ook nadrukkelijk de bedoeling van het programma: docenten worden



tijdens de trainingen gestimuleerd om de technieken zelf te ervaren, om er een eigen draai aan te geven. 'Daardoor voelt Teach voor mij niet als een onplezierig keurslijf. Ik pas vooral de technieken toe die bij me passen, en op een manier die bij mij past. Zo helpt Teach mij om een betere docent te worden.'

Natuurlijke kennistransfer

Aan de Teachtraining op het Insula College neemt voorts nog een beperkte groep docenten deel: een mix van vrij jonge, relatief onervaren docenten en docenten die al een rijke ervaring hebben. 'Met die laatste groep doel ik op de senioren, die het leuk vinden om in de volgende fase van hun loopbaan hun kennis en vaardigheden over te dragen op de nieuwe collega's,' aldus Rien van Helvert. Voor de jonge, vrij onervaren docenten is de Teachtraining echt een vaardigheidstraining, waarmee zij hun didactische gereedschapskist aanvullen. De groep zeer ervaren docenten neemt niet zozeer deel om hun eigen didactische repertoire uit te breiden. Zij krijgen tools aangereikt waarmee zij uiteindelijk een actieve rol kunnen spelen in de coaching van jonge collega's, in intercollegiale consultatie en in intervisie. 'Voor hen is het dus in feite een train-de-trainer training. De Teachtraining zorgt ervoor dat er een gezamenlijk kader ontstaat, dat iedereen eenzelfde beeld krijgt van concrete gedragingen die effectief zijn gebleken, en dat iedereen dezelfde taal spreekt.' 'Het implementatieproces, dat wij op deze manier in gang hebben gezet, is een heel natuurlijke manier om de kennisflow binnen de organisatie te organiseren. Zo zorg je ervoor

dat je uit alle mensen het beste haalt. Dat is niet alleen in het kader van IPB relevant, maar het is ook noodzakelijk om als school in de top mee te komen,' benadrukt Van Helvert. 'In een recente vergelijking waren wij de beste vmbo-school in Drechtsteden. Om op dat niveau te blijven acteren, is het essentieel om duurzaam te investeren in de docentvaardigheden. Want onze docenten zijn ons belangrijkste middel. Pas als zij excelleren, kunnen de leerlingen dat ook!' ●

Wat is Teach Like a Champion?

In het boek *Teach Like a Champion* komen 49 technieken aan bod, die bijdragen aan betere prestaties van leerlingen. Ze zijn gebaseerd op de analyse van een groot aantal excellente docenten. Alle technieken zijn gegroepeerd in negen thema's, zoals 'de lat hoog leggen', 'aandacht krijgen en houden' en 'gedragsnormen vastleggen en handhaven'. Omdat de technieken heel concreet zijn beschreven, kunnen docenten ze eigenlijk direct toepassen in de praktijk. Zeker omdat er ook een dvd bij het boek zit, met allerlei praktijkvoorbeelden.

Teach Like a Champion is voor € 34,50 te koop via de CED-Groep (www.cedgroep.nl/webwinkel), die ook in het hele land trainingen en workshops over Teach verzorgt.

Zie www.teachnederland.nl